

Ο αριθμός αυτών που δηλώνουν αναρχικοί σήμερα είναι τόσο μεγάλος και κάτω από το όνομα αναρχία κρύβονται θεωρίες τόσο διαφορετικές και αντιφατικές, ώστε θα είχαμε πραγματικά άδικο αν τα χάναμε όταν το κοινό, που δεν είναι εξοικειωμένο με τις ιδέες μας, που δεν μπορεί να ξεχωρίσει αμέσως τις μεγάλες διαφορές που κρύβονται κάτω από την ίδια τη λέξη, μένει αδιάφορο στη προπαγάνδα μας και μας περιφρονεί. Δεν μπορούμε φυσικά να εμποδίσουμε τους άλλους να χρησιμοποιούν όποιο όνομα θέλουν όσο για το να σταματήσουμε εμείς να λεγόμαστε αναρχικοί. Αυτό δεν θα βοηθούσε σε τίποτα, γιατί ο κόσμος θα πίστευε απλούστατα ότι αλλάξαμε απόψεις.

Αυτό που όλο και όλο μπορούμε και πρέπει να κάνουμε, είναι να διαχωρίζουμε ξεκάθαρα τη θέση μας από όσους έχουν διαφορετική αντίληψη

για την αναρχία και από όσους, αν και έχουν τις ίδιες θεωρητικές απόψεις με μας, βγάζουν από αυτές πρακτικά συμπεράσματα διαφορετικά από τα δικά μας. Ο διαχωρισμός της θέσης μας πρέπει να είναι αποτέλεσμα μιας ξεκάθαρης έκθεσης των ιδεών μας και της ειλικρινούς και αδιάκοπης επανάληψης των απόψεων μας για όλα τα γεγονότα που έρχονται σε αντίθεση με τις ιδέες και την ηθική μας, χωρίς να έχουμε στο μυαλό μας την υπεράσπιση κάποιου συγκεκριμένου προσώπου ή χώρου. Γιατί αυτή η δήθεν αλληλεγγύη ανάμεσα σε ανθρώπους που δεν ανήκουν και δεν θα μπορούσαν να ανήκουν στον ίδιο χώρο, υπήρξε ακριβώς ένα από τα βασικά αίτια της σύγχυσης.

Έχουμε φτάσει στο σημείο πολλοί να εξυμνούν στους συντρόφους τα ίδια πράγματα που καταδικάζουν στους αστούς και φαίνεται ότι το μοναδικό τους κριτήριο για το αν μια πράξη είναι

καλή ή κακή, είναι το αν αυτός που την έκανε δηλώνει αναρχικός ή όχι. Πολλά σφάλματα έχουν φέρει τους μεν στο σημείο να αντιφάσκει ανοιχτά η πρακτική τους με τις αρχές που διακηρύσσουν θεωρητικά και τους δε να μην ανέχονται τέτοιες αντιφάσεις. Παρόμοια πολλοί λόγοι έχουν φέρει κοντά μας ανθρώπους που στο βάθος αδιαφορούν για την αναρχία και για όλα ξεπερνούν τα στενά τους ατομικά συμφέροντα. Δεν μπορώ να παραθέσω εδώ μια μεθοδική και εξαντλητική μελέτη όλων αυτών των σφαλμάτων, θα αρκεστώ να μιλήσω για αυτά που με έχουν εντυπωσιάσει περισσότερο. Ας μιλήσουμε για την ηθική.

Δεν είναι σπάνιο να συναντάμε αναρχικούς που αρνούνται την ηθική. Στην αρχή λένε απλώς ότι σαν θεωρητική άποψη δεν παραδέχονται καμία απόλυτη, αιώνια και αμετακίνητη ηθική και στην πράξη επαναστατούν εναντίον της αστικής

ηθικής, που επιδοκιμάζει την εκμετάλλευση των μαζών και καταφέρεται εναντίον όλων των πράξεων που βλάπτουν ή απειλούν τα συμφέροντα των προνομιούχων. Έπειτα σιγά-σιγά όπως συμβαίνει σε τόσες και τόσες περιπτώσεις παίρνουν το σχήμα του λόγου για επακριβή έκφραση της αλήθειας.

Λησμονούν ότι στην τωρινή ηθική πλάι στους κανόνες που προβάλουν οι παπάδες και τα αφεντιά για να κατοχυρώσουν τη κυριαρχία τους βρίσκονται και άλλοι, περισσότεροι και ουσιαστικότεροι που χωρίς αυτούς θα ήταν αδύνατη κάθε κοινωνική συμβίωση. Λησμονούν ότι το να επαναστατείς εναντίον κάθε κανόνα που επιβάλλεται με τη βία δεν σημαίνει καθόλου ότι πρέπει να μην έχεις κανένα συναίσθημα υποχρέωσης και καμία ντροπή απέναντι στους άλλους. Λησμονούν ότι για να καταπολεμήσεις σωστά μια ηθική πρέπει να τις αντιπαραθέσεις,

τόσο στη θεωρία όσο και στη πράξη μια ηθική ανώτερη. Και καταλήγουν με τη βοήθεια της ιδιοσυγκρασίας τους να και των περιστάσεων να γίνουν ανήθικοι με όλη τη σημασία της λέξης, άνθρωποι χωρίς κανόνες συμπεριφοράς, χωρίς κριτήριο που να καθοδηγεί τις πράξεις τους, που υποκύπτουν παθητικά στη παρόρμηση της στιγμής. Σήμερα στερούνται το ψωμί τους για να βοηθήσουν ένα σύντροφο αύριο θα σκοτώσουν έναν άνθρωπο για να πάνε στις πουτάνες.

Η ηθική είναι το σύνολο των κανόνων συμπεριφοράς που θεωρεί καλό κάποιος άνθρωπος. Μπορεί να βρίσκει κανείς κακή την κρατούσα ηθική μιας συγκεκριμένης εποχής μιας χώρας ή μιας κοινωνίας και πράγματι η αστική ηθική είναι κάτι παραπάνω από κακή, όμως δεν μπορούμε να διανοηθούμε μια κοινωνία χωρίς καμία ηθική ούτε ένα συνειδητό άνθρωπο χωρίς

κανένα κριτήριο για το τι είναι καλό και κακό για τον εαυτό του και τους άλλους.

Όταν χτυπάμε την τωρινή κοινωνία, αντιπαραθέτουμε στην ατομιστική αστική ηθική την ηθική της αλληλεγγύης και προσπαθούμε να εγκαθιδρύσουμε θεσμούς που ανταποκρίνονται στο πως εμείς κάνουμε τις σχέσεις ανάμεσα στους ανθρώπους. Αν δεν κάναμε αυτό το πράγμα πως θα μπορούσαμε να βρούμε ότι τα αφεντικά εκμεταλλεύονται το λαό;

Μια άλλη απαράδεκτη άποψη που μερικοί την υποστηρίζουν ειλικρινά και άλλοι την χρησιμοποιούν σα δικαιολογία είναι ότι το σημερινό κοινωνικό περιβάλλον δεν σου επιτρέπει να είσαι ηθικός και ότι κατά συνέπεια μάταια πασχίζεις όταν οι προσπάθειες σου είναι εκ των προτέρων καταδικασμένες σε αποτυχία,

το καλύτερο είναι να εκμεταλλευόμαστε όσο μπορούμε τις περιστάσεις προς όφελος μας και να μη νοιαζόμαστε για τους άλλους, θα αλλάξουμε ζωή όταν αλλάξει η οργάνωση της κοινωνίας. Βέβαια κάθε αναρχικός καταλαβαίνει σήμερα ότι η αδυσώπητη οικονομική κατάσταση επιβάλλει στον άνθρωπο να παλεύει εναντίον των άλλων ανθρώπων και βλέπει σα καλός παρατηρητής πόσο ανίσχυρη είναι η προσωπική επανάσταση ενάντια στο πανίσχυρο κοινωνικό περιβάλλον. Ένα όμως είναι εξίσου αληθινό, ότι χωρίς την προσωπική επανάσταση και χωρίς την συνεργασία με άλλους ανθρώπους επαναστατημένους με σκοπό την αντίσταση στη δύναμη του κοινωνικού περιβάλλοντος και στην προσπάθεια για μετασχηματισμό του, αυτό το κοινωνικό περιβάλλον δεν θα άλλαζε ποτέ.

Είμαστε όλοι χωρίς εξαίρεση, υποχρεωμένοι να ζούμε λίγο πολύ σε αντίθεση με τις ιδέες μας

